

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 30 december 2011

1571/2011

Statsrådets förordning om gruvsäkerheten

Utfärdad i Helsingfors den 29 december 2011

I enlighet med statsrådets beslut, fattat efter föredragning från arbets- och näringsministeriet, föreskrivs med stöd av gruvlagen (621/2011):

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

I denna förordning finns bestämmelser om planering och anläggande av en gruva, intern räddningsplan och utbildning av personalen, gruvkarta, gruvssäkerhetstillstånd och övervakning av gruvssäkerheten.

2 §

Planering, dimensionering och anläggande av en gruva

En gruva ska planeras, dimensioneras och anläggas så att

1) gas- eller dammexplosioner inte kan uppstå i underjordiska gruvor,

2) luften i underjordiska gruvor är tillräckligt syrehaltig och inte innehåller luftföroreningar i skadlig mängd,

3) frånluften i underjordiska gruvor leds så att damm, radon och luftföroreningar som den innehåller inte orsakar fara i gruvan eller dess omgivning,

4) varje huvudnivå i gruvan har minst två förbindelseleder till jordytan, av vilka den ena ska vara sådan att det är möjligt att avlägsna sig till fots,

5) belysningen är tillräcklig under normala och exceptionella förhållanden,

6) i gruvan vid behov finns separata brandsäkra skyddsplatser, där det råder övertryck i förhållande till gruvans ventilationssystem, två av varandra oberoende kommunikationssystem och lagrad andningsluft för minst ett arbetsskift för det antal personer som samtidigt arbetar på området,

7) öppningar och andra platser i gruvan där det föreligger risk för att falla, inhägnas och täcks på ett ändamålsenligt sätt eller omges med en förhöjning,

8) bergets spänningstillstånd, struktur och art beaktas i placeringen och formen av bergrum, orter och tunnlar,

9) bergrum, orter och tunnlar förstärks vid behov på ett tillförlitligt sätt,

10) vid valet av igensättningsmetod beaktas möjligheten för att det bildas ett hydrostatiskt tryck när bergrummet igensätts,

11) grund- och ytvattnet som kommer in i gruvan kontrolleras,

12) dagbrottets pallhöjd och totala lutningsgrad är sådana att väggen kan anses säker.

Dagbrott ska inhägnas när säkerheten i omgivningen förutsätter det.

3 §

Handlingsprinciper för förebyggande av olyckor

Den som bedriver gruvdrift ska upprätta ett dokument där det redogörs för handlingsprinciperna för förebyggande av olyckor i gruvan. Vid upprättandet av dokumentet ska de krav som gäller handlingsprinciperna enligt bilaga 1 beaktas.

Dokumentet eller ett sammandrag av det ska fogas till ansökan om gruvsäkerhetstillstånd.

2 kap.

Intern räddningsplan för gruva och utbildning av personal

4 §

Upprättande av en intern räddningsplan

När en sådan intern räddningsplan för gruva som avses i 115 § i gruvlagen (621/2011) upprättas ska den personal som arbetar i gruvan och underleverantörer som arbetar på området om möjligt höras och räddningsväsendets arrangemang beaktas.

Verksamhetsutövaren ska lämna den interna räddningsplanen för gruvan till räddningsmyndigheten, som vid behov kan kräva kompletteringar av planen.

5 §

Innehållet i den interna räddningsplanen

I den interna räddningsplanen för gruva ska utöver det som nämns i 115 § i gruvlagen dessutom redogöras för åtminstone

1) den anmälan till räddningsverket som ska göras utan dröjsmål och på ett tillförlitligt sätt,

2) larmsystem och instruktioner för förfarande vid larm,

3) gruvans passagekontrollsystem,

4) reservering och utbildning av de personer som svarar för räddningsverksamheten och brandsäkerheten och som har befogenheter att inleda räddningsaktioner och ansvarar för anläggningens interna räddningsaktioner, deras namn och uppgifter, samt den personal som har utbildats för räddningsarbetet,

5) utbildning av personalen för uppgifter som den förutsätts utföra,

6) anvisningar för olika förutsedda olyckor, tillbud och skadesituationer,

7) gruvans utrymmen, förbindelseleder, utrymningsmöjligheter och möjligheter att söka skydd,

8) reglering av ventilationen för att hålla utrymningsrutterna användbara och kväva brand,

9) automatiskt och fjärrstyrt släckningssystem, räddningsredskap och primärläckningsräddnings- och röjningsutrustning, personlig skyddsutrustning och förstahjälp utrustning samt annan för gruvan reserverad behövlig materiel och dess läge, mängd och användning i enlighet med vad som är behövligt på basis av de förutsedda tillbudena,

10) de i gruvan lagrade kemikaliernas och explosiva varornas läge och mängd,

11) uppgifter om anordningar och konstruktioner som finns i gruvan och deras läge,

12) åtgärder för att undanröja spåren efter en olycka och rengöra omgivningen.

6 §

Utbildning om och ordnande av övningar enligt den interna räddningsplanen

Den som bedriver gruvdrift ska ordna tillräcklig utbildning och information om den interna räddningsplanen för gruvan för var och en som arbetar i gruvan. I gruvan ska åtminstone en gång om året ordnas en räddnings- och brandövning.

Den som bedriver gruvdrift ska årligen i samarbete med räddningsmyndigheten säkerställa att räddningsplanen fungerar.

7 §

Uppdatering av den interna räddningsplanen

Den interna räddningsplanen för gruva ska uppdateras vid behov, dock minst en gång om året. Vid uppdateringen ska beaktas ändringar i gruvan och arrangemangen inom räddningsväsendet, den ökande tekniska sakkunskapen och den ökande kännedomen om åtgärder som ska vidtas för att avvärja olyckor.

Den uppdaterade räddningsplanen ska tillställas räddningsmyndigheten.

8 §

Kompetens och utbildning för dem som arbetar i en gruva

Den som bedriver gruvdrift ska sörja för att alla som arbetar i gruvan

1) är tillräckligt medvetna om gruvssäkerheten och de åtgärder som gruvssäkerheten förutsätter,

2) har fått skriftliga arbetsanvisningar,

3) har fått utbildning och anvisningar i den omfattning som säkerheten i gruvan och deras arbetsuppgifter förutsätter,

4) följer den vägledning och de anvisningar som getts.

Den som bedriver gruvdrift ska ange behovet av ytterligare anvisningar och utbildning som ensamarbete kräver.

9 §

Den gruvssäkerhetsansvariges utbildning och behörighet

Den som bedriver gruvdrift ska sörja för att den gruvssäkerhetsansvarige har möjlighet att sköta sina uppgifter på det sätt som avses i utfärdade bestämmelser och föreskrifter samt i villkoren i tillståndsbeslutet.

Den gruvssäkerhetsansvarige ska ha en utbildning som lämpar sig för uppgiften samt tillräcklig kännedom om och tillräcklig praktisk erfarenhet av gruvdrift.

Den säkerhetsansvarige ska övervaka att personalen utbildas till att arbeta på ett säkert sätt.

3 kap.

Gruvkarta

10 §

Uppgörande och uppdatering av en gruvkarta

Den som bedriver gruvdrift ska årligen göra upp en gruvkarta enligt 119 § i gruvlagen med förklaringar över en sådan gruva och ett sådant gruvområde där det föregående år har utförts grubarbete.

Kartan ska visa hur långt grubarbetena i gruvan och på gruvområdet samt undersökningsarbeten i anslutning till grubarbetet har avancerat.

Kartan ska göras upp i en ändamålsenlig skala.

11 §

Gruvkartans innehåll

Gruvkartan ska innehålla följande:

1) topografisk karta, på vilken anges gränserna för utmål, fastigheter och ägor, gruvöppningar, jord- och bergsskärningar, lager av sidoberg och anrikningssand, byggnader, vägar, vattendrag, höjdkurvor, fixpunkter, elledningar och andra motsvarande uppgifter,

2) geologisk karta, på vilken anges bergartsobservationer och bergarternas orientering, söndring och andra strukturer, platsen och riktningen för undersökningshål som borrhats från markytan, tillgängliga uppgifter om jordtäckets tjocklek, platsen för skärnings- och projektionsplan och projicerade ytor samt andra uppgifter som ansetts behövliga,

3) horisontalskärningar, på vilka anges konturerna av brytningsrum, geologiska observationer inklusive bergarternas orientering, söndring och andra strukturer, fixpunkter, behövligt antal höjdvärden, undersökningshål, platsen för vertikalskärningar och projicerade ytor samt andra uppgifter som ansetts behövliga; skärningen görs för varje bryningstekniskt viktig nivå,

4) vertikalskärningar, på vilka anges mark- och bergytans samt de brutna rummens konturer, geologiska observationer, undersök-

ningshål samt platsen för projicerade ytor,

5) vid behov på vertikal- eller horisontalplanet projicerade bilder av de brutna rummens konturer som sådana eller vid projicerade ytor, som märks ut i horisontal- och vertikalskärningen,

6) övriga uppgifter som behövs för förståelsen av fyndigheten.

I gruvkartan ska då gruvrätten upphöra dessutom tas in

1) områden med risk för ras och sättningar, områden med fall- och sjunkningsrisk, lagerhögar samt andra faktorer som påverkar säkerheten på gruvområdet,

2) projektion av underjordiska utrymmen på dagbladet,

3) faktorer som begränsar senare markanvändning,

4) läget beträffande utnyttjandet av fyndigheten och uppgifter om möjligheterna att utvinna den återstående gruvmineralen,

5) så fullständiga uppgifter som möjligt om den geologiska beskrivningen av de bergarter som har påträffats vid djupborring samt om gruvmineralhalten och om en eventuell geofysisk karta och om andra forskningsrön som gäller gruvmineralfyndigheten.

12 §

Mätsystem

I gruvkartans förklaringar ska anges fixpunktens koordinater i såväl rikets koordinatsystem som i gruvans mätsystem samt övriga uppgifter som behövs för förståelsen av gruvkartan och arten hos den mineralfyndighet som bryts.

13 §

Lagring, förvaring och arkivering av gruvkartan

Ett exemplar av gruvkartan ska ritas så att det kan lagras i arkiveringsbar eller elektronisk form.

Gruvkartan och förklaringen eller en kopia av dem ska förvaras vid gruvan.

Den som bedriver gruvdrift ska vid utgången av varje kalenderår lagra en uppdaterad gruvkarta med förklaringar i arkiverings-

bar eller elektronisk form och årligen före den 1 maj sända dem till gruvmyndigheten för kännedom.

Om gruvarbetet avbryts tills vidare eller upphör eller gruvrätten förfaller ska den som bedriver gruvdrift, i en form som lämpar sig för permanent arkivering, lämna gruvmyndigheten en gruvkarta med förklaringar enligt den situation som rådde då gruvarbetet upphörde.

4 kap.

Översiktsplan och tillsyn

14 §

Översiktsplan

Utöver vad som föreskrivs i 122 § 3 mom. i gruvlagen ska i översiktsplanen för gruvan jämte behövliga motiveringar anges

1) placeringen ovan jord av dagbrottets kanter, schakt, stigorter, donlägiga orter, sidobergs- och jordtippssområden, anrikningssandbassänger, trafikleder samt byggnader på gruvområdet och i den närmaste omgivningen,

2) arrangemangen för yt- och grundvattnet,

3) dagbrottens och de underjordiska bergrummens gränser,

4) de allmänna arrangemangen för dränering och ventilation,

5) reparations- och serviceutrymmen samt upplag för explosiva varor och andra upplag,

6) byggtidtabell,

7) systemen för eldistribution, kommunikation, uppvärmning och belysning,

8) andra faktorer som är behövliga för prövningen av ett gruvssäkerhetstillstånd .

De uppgifter som avses i 1 mom. behöver inte tas in i översiktsplanen, om uppgifterna redan tidigare har lämnats in i samband med ansökan om gruvtillstånd enligt 34 § i gruvlagen och det inte har skett några förändringar i dem.

15 §

Inspektionsprogram

Gruvmyndigheten gör ett inspektionsprogram för gruvorna.

Gruvmyndigheten inspekterar gruvorna en gång om året eller i övrigt med regelbundna intervaller. Inspektionsintervallens längd påverkas av gruvdriftens omfattning och förhållandena i gruvan.

Gruvmyndigheten kan förlänga inspektionsintervallen enligt 2 mom., om en gruva tillämpar sådana påvisade systematiska förfaranden, utifrån vilka gruvmyndigheten kan försäkra sig om gruvans tekniska säkerhet, handlingsprinciper och ledningssystem samt deras funktionsduglighet, eller om något annat program har utarbetats för gruvan utgående från en systematisk bedömning av riskerna för olyckor i gruvan.

Gruvmyndigheten kan förkorta inspektionsintervallen, om detta är nödvändigt för att säkerheten ska kunna garanteras.

16 §

Inspektionens innehåll

Gruvmyndigheten ska regelbundet i enlighet med inspektionsprogrammet granska det tekniska genomförandet, handlingsprinciperna och ledningssystemen i gruvan.

Gruvmyndigheten ska säkerställa att de krav som föreskrivs i 2 § iakttas i gruvdriften. Dessutom ska det åtminstone granskas att

- 1) de uppgifter som tas upp i ansökan, anmälan eller i någon annan utredning som har tillställts gruvmyndigheten motsvarar den rådande situationen i gruvan,
- 2) de villkor som har ställts i tillståndsbeslutet för gruvan uppfylls,
- 3) de ändringar som har gjorts i gruvan har genomförts i enlighet med gällande bestämmelser,
- 4) handlingsprinciperna för förebyggande av olyckor följs,
- 5) tillräckliga åtgärder för att förebygga olyckor har vidtagits med beaktande av den verksamhet som har bedrivits i gruvan,
- 6) beredskap för tillräckliga åtgärder för att begränsa följderna av olyckor har ordnats på gruvområdet och utanför det,

När gruvmyndigheten bedömer om kraven enligt 2 mom. har uppfyllts, kan myndigheten också beakta resultaten från en inspektion som har utförts av en annan myndighet.

17 §

Tidpunkten för inspektion och anmälan om inspektion

Efter att tillstånd har beviljats ska gruvmyndigheten inspektera gruvan eller en del av den första gången innan gruvan tas i bruk.

Andra inspektioner utförs enligt inspektionsprogrammet.

Gruvmyndigheten ska anmäla inspektionen till arbetarskydds- och räddningsmyndigheten.

18 §

Inspektionsberättelse

Gruvmyndigheten ska efter varje inspektion avfatta en inspektionsberättelse, där de inspekterade objekten och de upptäckta bristerna antecknas.

Inspektionsberättelsen tillställs den som bedriver gruvdrift samt arbetarskydds- och räddningsmyndigheten.

Den som bedriver gruvdrift ska inom utsatt tid lämna en utredning om hur de brister som upptäckts vid inspektionen avhjälpas.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

19 §

Anmälan om olyckor

Den som bedriver gruvdrift ska omedelbart göra en anmälan om en olycka i gruvan som har lett till döden eller en allvarlig skada. En separat utredning om olyckan ska utan oskäligt dröjsmål lämnas till gruvmyndigheten efter att utredningen har blivit klar.

Den som bedriver gruvdrift ska göra anmälan till gruvmyndigheten om ras, vatten- eller slaminbrott, brand eller explosionsolycka eller om någon annan med dessa jämförbar olycka eller ett olyckshot med väsentliga konsekvenser för säkerheten i gruvan eller dess omgivning.

Till en sådan anmälan om en olycka, ett tillbud eller olycksfall i gruvan som tillställs gruvmyndigheten ska en utredning fogas, där

1) olycksituationen och förhållandena då olyckan inträffade beskrivs,

2) de omedelbara och förväntade konsekvenserna av olyckan för människor, miljö och egendom utreds,

3) de räddnings- och bekämpningsåtgärder som har vidtagits till följd av olyckan beskrivs,

4) de åtgärder som avses bli vidtagna för att förebygga långtidsverkningar av olyckan och för att förebygga motsvarande olyckor i framtiden utreds.

Om det i en senare undersökning kommer fram nya omständigheter i fråga om de sakförhållanden som uppges i den utredning som avses i 1 mom. eller de slutsatser som har dragits i fråga om dem, ska den som bedriver gruvdrift lämna gruvmyndigheten en uppdaterad utredning.

20 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2012.

Den som bedriver gruvdrift ska senast den 30 april 2012 lämna in en gruvkarta till gruvmyndigheterna.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna förordning får vidtas innan förordningen träder i kraft.

21 §

Övergångsbestämmelse

Den som innehar en gruvrätt som beviljats

Helsingfors den 29 december 2011

Näringsminister Jyri Häkämies

med stöd av den upphävda gruvlagen (503/1965) ska i en redogörelse enligt 181 § 3 mom. i gruvlagen ange hur innehavaren har sört för att

1) gruvdriften inte äventyrar människors hälsa eller den allmänna säkerheten,

2) det på bästa möjliga sätt säkerställs att inget uppenbart slöseri förekommer vid brytning och utvinning av gruvmineraler,

3) det systematiskt säkerställs att ett eventuellt kommande utnyttjande av gruvan eller fyndigheten eller brytningsarbete inte äventyras eller försvåras,

4) den allmänna skyldigheten att trygga gruvssäkerheten enligt 112 § i gruvlagen har fullgjorts och de åtgärder som gruvssäkerheten kräver enligt 113 § i gruvlagen har vidtagits,

5) de omständigheter som äventyrar gruvssäkerheten har utretts och bedömts enligt 114 § i gruvlagen,

6) det för gruvan har upprättats en intern räddningsplan enligt 115 § i gruvlagen,

7) de frågor enligt 117 och 118 § i gruvlagen som gäller organisation och personal samt den gruvssäkerhetsansvarige har skötts,

8) obehöriga inte har tillträde till gruvan eller gruvområdet,

9) avslutande av gruvdriften och stängning av gruvan har beaktats vid planeringen och anläggandet av gruvan och vid gruvdriften,

10) uppforderingsverk, utrustningar och anordningar i gruvor är säkra.

Äldre regeringssekreterare Sari Rapinoja

KRAV SOM GÄLLER HANDLINGSPRINCIPERNA FÖR FÖREBYGGANDE AV OLYCKOR I GRUVOR

Vid genomförandet av de handlingsprinciper för förebyggande av olyckor som har utarbetats av den som bedriver gruvdrift, ska följande omständigheter beaktas. Vid upprättandet av den handling som avses i 4 § i förordningen beaktas omfattningen av den olycksrisk som råder i gruvan.

1. Skriftliga handlingsprinciper för förebyggande av olyckor bör upprättas och de bör innefatta de allmänna mål och arbetsätt som den som bedriver gruvdrift har fastställt för att begränsa risken för olyckor.

2. Handlingsprinciperna (*säkerhetsledningssystemet*) bör omfatta den del av det allmänna ledningssystemet som består av organisationsstruktur, ansvarsområden, rutiner, tillvägagångssätt metoder och resurser som gör det möjligt att fastställa och genomföra handlingsprinciperna för förebyggande av olyckor. Av beskrivningen ska framgå namnen och ansvarsområden för den ansvarige som avses i 9 § och för andra personer som biträder den ansvarige.

3. Följande områden ska täckas av handlingsprinciperna (*säkerhetsledningssystemet*):

a) organisation och personal: uppgifter och ansvarsområden för de anställda som deltar vid hanteringen av risker för olyckor, på alla nivåer i organisationen, fastställande av utbildningsbehoven för dessa anställda och anordnande av utbildning, de anställdas deltagande och vid behov deltagande av personal med underleverantörskontrakt som arbetar i produktionsanläggningen,

b) identifiering och bedömning av riskerna för olyckor: fastställande av och införande av lämpliga metoder så att eventuella olycksrisker vid normal eller onormal drift systematiskt kan identifieras samt bedömning av sannolikheten för och svårighetsgraden av sådana olyckshändelser,

c) styrning av funktionerna: införande av metoder för samt instruktioner om hur gruvan och dess anordningar kan drivas och underhållas under säkra förhållanden,

d) hantering av ändringar: metoder för planering och hantering av de ändringar som ska genomföras i gruvan,

e) utvärdering av handlingsprinciperna (*säkerhetsledningssystemet*) och resultatuppföljning: metoder för införande av resultat och mål som beskriver iakttagandet av de handlingsprinciper som har utarbetats för att förebygga olyckor. Dessa metoder bör inbegripa rutiner för anmälan av olyckor och olyckstillbud, särskilt då det brustit i skyddsåtgärderna, undersökning av olyckor och olyckstillbud samt uppföljning med hjälp av tidigare erfarenheter,

f) kontroll och översyn: beslut om och införande av metoder för systematisk och regelbunden utvärdering av effektiviteten och lämpligheten av handlingsprinciperna för förebyggande av olyckor (*säkerhetsledningssystemet*) samt en av ledningen dokumenterad analys av handlingsprincipernas och säkerhetsledningssystemets nivå och deras uppdatering.